

ЛІТЕРАТУРА

1. Ревуцька О.В. Збагачення лексичного запасу молодших школярів із тяжкими порушеннями мовлення у процесі засвоєння словотворчих засобів : [монографія] / О. В. Ревуцька. – Донецьк : Юго-Восток, 2007. – 181 с.
2. Шеремет М. К., Ревуцька О.В. Логопедія (корекційна робота при дислалії) / М. К. Шеремет, О.В. Ревуцька. Навч. посібник. К. : НПУ імені М.П. Драгоманова, 2009. – 160 с.

Вікторія Шамлі,

студентка 4 курсу

Факультету дошкільної, спеціальної та соціальної освіти

Наук. керівник: **Є. Ю. Линдіна**

канд. пед. наук, доцент (БДПУ)

ВИКОРИСТАННЯ ДИДАКТИЧНИХ ІГОР ЯК ЗАСОБУ ФОНЕТИКО–ФОНЕМАТИЧНОГО РОЗВИТКУ МОВЛЕННЯ ДІТЕЙ ІЗ ПОРУШЕННЯМ МОВЛЕННЕВОГО РОЗВИТКУ

Фонетико-фонематичний недорозвиток мовлення (ФФНМ) – порушення процесів формування звуковимовної системи рідної мови у дітей із різними мовленнєвими розладами внаслідок порушень сприймання та вимови фонем. Мовленнєві дефекти порушують можливість вільного спілкування дитини з іншими людьми. Своєчасне оволодіння мовленням – основа розумового розвитку дитини. Запорука повноцінного її спілкування з навколишніми людьми [3].

Щоб подолати мовленнєві порушення, логопеду потрібно обирати такі методи та прийоми роботи, щоб у дитині було цікаво, щоб процес виправлення був свідомим, необхідним, щоб дитина раділа своїм успіхам, прагнула розмовляти правильно. Надзвичайне значення під час навчання потрібно надавати грі, адже для кожної дитини дошкільного віку провідна діяльність – це гра [2].

Мета: визначити особливості використання дидактичних ігор, як засобу фонетико–фонематичного розвитку мовлення дітей з вадами мовлення.

Методи дослідження: аналіз літературних джерел, бесіда, спостереження, експеримент, узагальнення, порівняння, аналіз.

Дослідження багатьох науковців підтверджують, що елементарне усвідомлення фонематичних особливостей слова, яке звучить, впливає на загальний мовленнєвий розвиток дитини, на засвоєння граматичної будови. Різні аспекти методики розвитку мовлення дітей дошкільного віку вивчали вітчизняні педагоги А. Богуш, О. Гвоздєв, А. Усова, Є. Тіхєєва, М. Шеремет та ін.

Найкраще роботу над артикуляцією, постановкою, автоматизацією звуків проводити у формі гри, де б діти були активними її учасниками. Велике значення має використання наочності. Спеціальні експериментальні дослідження показують, що дидактичні ігри впливають на формування всіх основних психічних процесів, від елементарних до найскладніших, а також на формування правильного фонетико–фонематичного розвитку мовлення.

Дидактична гра – явище складне, але в ній чітко виділяється структура, тобто основні елементи, що характеризують гру, як форму навчання та ігрову діяльність одночасно. Дидактична гра – це різновид гри за правилами, які спеціально створює логопед з метою навчання та виховання дітей. Їх зміст та спрямованість обумовлені загальними задачами формування особистості і колективу, пізнавальним змістом, ігровими задачами та діями в їх розвитку та збагаченні.

Один з основних елементів гри – дидактичне завдання, яке визначається метою навчального і виховного впливу. Дидактичні ігри допомагають ефективніше здійснювати заходи для розвитку фонематичного слуху, закріплення правильної вимови звуків, виховання чіткого, виразного, плавного мовлення, для засвоєння мелодики та ритму рідної мови, висоти та сили голосу, для вироблення навичок звукового аналізу.

Дидактичне завдання визначається метою навчального, виховного та корекційного впливу. Воно формується педагогом та відображає його навчальну діяльність. Ігрові дії є основою дидактичної гри – без них неможлива сама гра. В ігрових діях проявляється мотив ігрової діяльності, активне бажання вирішити поставлене ігрове завдання. По своїй складності вони різні та обумовлені складністю пізнавального змісту та ігрового завдання.

Отже, можна зробити висновок, що правильно організована цікава дидактична гра збагачує процес мислення, розвиває саморегуляцію, тренує вольові якості дитини. Використання дидактичних ігор в корекційній роботі логопеда розвиває фонетико-фонематичну складову мовлення дітей із логопатологією.

ЛІТЕРАТУРА

1. Богуш А. М., Луцан Н. І. Мовленнєво-ігрова діяльність дошкільників: мовленнєві ігри, ситуації, вправи. Видання друге, доповнене. Навчальний посібник. – К. : Видавничий Дім „Слово”, 2012. – 304 с.
2. Золотоверх В. Ігротерапія як засіб подолання порушень у дітей з особливостями психофізичного розвитку // Дефектологія. – 2004. – №4. – С. 18-22.
3. Линдіна Є. Ю. Диференційовані прийоми корекції недорікуватості у дослідженнях Є. Ф. Соботович / Є. Ю. Линдіна // Збірник наукових праць VI Міжнародної науково-практичної конференції «Корекційна освіта: історія, сучасність та перспективи розвитку» / За ред.. О. В. Гаврилова, В. І. Співака – Вип. XX в двох частинах, частина 1. Серія: соціально-педагогічна. – Кам'янець-Подільський : Медобори-2006, 2012. –№ 20. – С. 350-356.